

ЗАКОН УКРАЇНИ

Про мінімальні запаси нафти та нафтопродуктів

(Відомості Верховної Ради (ВВР), 2023, № 134, ст.785)

{Із змінами, внесеними згідно із Законом
№ 3817-IX від 18.06.2024}

Цей Закон визначає правові, організаційні та економічні засади створення і функціонування в Україні системи мінімальних запасів нафти та нафтопродуктів, а також регулює відносини у зазначеній сфері.

Розділ I. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

Стаття 1. Визначення термінів

1. У цьому Законі терміни вживаються в такому значенні:

1) адміністратор електронної системи репортингу - суб'єкт господарювання державної форми власності, що забезпечує функціонування та здійснює адміністрування електронної системи репортингу;

2) база даних мінімальних запасів нафти та нафтопродуктів - компонент електронної системи репортингу, що містить інформацію про мінімальні запаси нафти та нафтопродуктів;

3) базовий рік - календарний рік, протягом якого обліковуються дані, що використовуються для розрахунку рівня мінімальних запасів нафти та нафтопродуктів, які належить створити та зберігати, або щодо рівня створених мінімальних запасів нафти та нафтопродуктів;

4) баланс постачання і споживання нафти та нафтопродуктів - звіт про фактичні обсяги (у грошовому та кількісному виразі) постачання нафти та нафтопродуктів для їх кінцевого споживання на митній території України, включаючи обсяги їх імпорту/експорту, видобутку та переробки з урахуванням різниці залишків протягом відповідного місячного, квартального, піврічного та річного періодів;

5) банківська гарантія - вид фінансового забезпечення виконання зобов'язань, вчиненого в письмовій (електронній) формі, відповідно до якого банківська установа бере на себе грошове зобов'язання перед центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику в нафтогазовому та нафтогазопереробному комплексі, на його першу вимогу сплатити за суб'єкта ринку кошти в разі невиконання таким суб'єктом у повному обсязі або частково своїх зобов'язань щодо створення мінімальних запасів нафти та нафтопродуктів згідно з вимогами цього Закону;

6) відповідальний зберігач - суб'єкт господарювання будь-якої організаційно-правової форми та форми власності, діяльність якого підлягає ліцензуванню відповідно до Закону України "Про державне регулювання виробництва і обігу спирту етилового, спиртових дистилятів, біоетанолу, алкогольних напоїв, тютюнових виробів, тютюнової сировини, рідин, що використовуються в електронних сигаретах, та пального" та який має на праві власності або користування резервуари, що відповідають вимогам щодо технологічної, екологічної і пожежної безпеки та забезпечують збереження кількісних і якісних характеристик нафти та/або нафтопродуктів протягом строку їх зберігання, діяльність якого спрямована на зберігання нафти та/або нафтопродуктів та надання послуги з відповідального зберігання відповідно до цього Закону;

{Пункт 6 частини першої статті 1 із змінами, внесеними згідно із Законом № 3817-IX від 18.06.2024}

7) внутрішнє споживання - загальні обсяги нафти та нафтопродуктів, обчислені за базовий рік відповідно до додатка II до Директиви Ради 2009/119/ЄС від 14 вересня 2009 року щодо зобов'язання держав-членів забезпечувати мінімальний рівень резервів сирової нафти та/або нафтопродуктів (далі - Директива Ради

2009/119/ЄС), що надходять на внутрішній ринок України для енергетичного та неенергетичного використання. Внутрішнє споживання передбачає постачання для сектору промисловості, у тому числі переробної, транспортного сектору, сектору домогосподарств та інших секторів для "кінцевого" споживання, а також власне споживання енергетичного сектору (крім сирової нафти, що використовується для подальшої переробки);

8) електронна платформа електронної системи репортигу - компонент електронної системи репортигу, що використовується для збирання, систематизації та аналізу інформації, подання якої передбачено законодавством у сфері мінімальних запасів нафти та нафтопродуктів, визначення обсягів мінімальних запасів нафти та нафтопродуктів для кожного суб'єкта ринку та контролю за виконанням зобов'язань таких суб'єктів ринку;

9) електронна система репортигу - інформаційно-комунікаційна система щодо мінімальних запасів нафти та нафтопродуктів, що є складовою цілісної системи моніторингу ринку нафти та нафтопродуктів та забезпечує:

створення, збирання, внесення, накопичення, перегляд, відправлення, прийняття, обробку, використання, зберігання, захист, облік та надання інформації щодо створення, управління та функціонування системи мінімальних запасів нафти та нафтопродуктів;

подання суб'єктами ринку інформації щодо обсягів виробництва, запасів, імпорту/експорту, реалізації нафтопродуктів, а також обсягів імпорту/експорту та переробки нафти;

подання акредитованими випробувальними лабораторіями та органами з оцінки відповідності інформації про результати випробувань нафтопродуктів щодо їх якості і безпечності;

інформування про наявність банківської гарантії;

10) комерційні запаси - запаси нафти та/або нафтопродуктів, що є власністю та зберігаються суб'єктами ринку, на яких не розповсюджується передбачене цим Законом зобов'язання щодо створення мінімальних запасів нафти та нафтопродуктів;

11) кризова ситуація на ринку нафти та нафтопродуктів - порушення балансу попиту і пропозиції нафти та нафтопродуктів, спричинене різким та неочікуваним зменшенням пропозиції нафти та нафтопродуктів на національному та/або міжнародному рівні, в результаті якого обсяги споживання нафти та нафтопродуктів на внутрішньому ринку України значно перевищують обсяги їх постачання;

12) мінімальні запаси нафти та нафтопродуктів - спеціальні запаси нафти та нафтопродуктів суб'єктів ринку, що створюються, зберігаються, замінюються, розкриваються, використовуються, поновлюються і підлягають реалізації у порядку, визначеному цим Законом, та які призначені для тимчасового задоволення попиту внутрішнього ринку України у споживанні нафти та нафтопродуктів у разі виникнення кризової ситуації на ринку нафти та нафтопродуктів;

13) нафтопродукти - виключно бензини автомобільні, паливо дизельне, отримані під час переробки нафти, газового конденсату або їх суміші, що відповідають вимогам Технічного регламенту щодо вимог до автомобільних бензинів, дизельного, суднових та котельних палив, затвердженого Кабінетом Міністрів України, та відповідних чинних стандартів, а також газ скраплений, що відповідає вимогам Технічного регламенту щодо вимог до газу скрапленого для автомобільного транспорту, комунально-побутового споживання та промислових цілей, затвердженого Кабінетом Міністрів України, та відповідних чинних стандартів;

14) оператор мінімальних запасів нафти та нафтопродуктів (далі - оператор) - суб'єкт господарювання, що відповідає вимогам, встановленим до суб'єкта ринку та відповідального зберігача, здійснює діяльність із створення, зберігання мінімальних запасів нафти та нафтопродуктів та надає послуги з резервування і зберігання мінімальних запасів нафти та нафтопродуктів за відповідними договорами (тікетс-угодами);

15) резервуари - ємності, призначені для накопичення, зберігання та обліку нафти або нафтопродуктів, що відповідають встановленим вимогам щодо технологічної, екологічної і протипожежної безпеки, забезпечують збереження кількісних і якісних характеристик нафти та/або нафтопродуктів протягом строку їх зберігання та обладнані рівнемірами - лічильниками обсягу нафти та/або нафтопродуктів відповідно до вимог законодавства;

16) розкриття мінімальних запасів нафти та нафтопродуктів - прийняття Кабінетом Міністрів України рішення про реалізацію (продаж) нафти та/або нафтопродуктів із складу мінімальних запасів нафти та нафтопродуктів для мінімізації негативних наслідків впливу кризової ситуації на ринку нафти та нафтопродуктів і стабілізації ситуації на внутрішньому ринку України;

17) система мінімальних запасів нафти та нафтопродуктів - сукупність правових, організаційних та адміністративних заходів, інженерних, технічних засобів, програмного забезпечення, а також методів обробки інформації, спрямованих на створення, зберігання, заміну, розкриття, використання, поновлення та реалізацію (продаж) мінімальних запасів нафти та нафтопродуктів;

18) суб'єкт ринку нафти та нафтопродуктів (далі - суб'єкт ринку) - суб'єкт господарювання, діяльність якого підлягає ліцензуванню відповідно до Закону України "Про державне регулювання виробництва і обігу спирту етилового, спиртових дистилятів, біоетанолу, алкогольних напоїв, тютюнових виробів, тютюнової сировини, рідин, що використовуються в електронних сигаретах, та пального", який здійснює введення в обіг нафтопродуктів;

{Пункт 18 частини першої статті 1 із змінами, внесеними згідно із Законом № 3817-IX від 18.06.2024}

19) тікетс-угода - угода щодо створення та зберігання обумовлених договором видів нафти та нафтопродуктів, що укладається між оператором і суб'єктом ринку та є зобов'язанням оператора створити визначені такою угодою мінімальні запаси нафти та нафтопродуктів замість суб'єкта ринку;

20) цілісна система моніторингу ринку нафти та нафтопродуктів - комплекс уніфікованих організаційних, технічних, інформаційно-комунікаційних, програмних засобів і методів формування зведеного балансу постачання та споживання нафти та нафтопродуктів, здійснення моніторингу обсягів на ринках нафти, нафтопродуктів та скрапленого газу в Україні, моніторингу якості і безпечності нафтопродуктів, моніторингу створення мінімальних запасів нафти та нафтопродуктів.

2. Інші терміни вживаються у цьому Законі у таких значеннях:

термін "нафта" - у значенні, наведеному в Законі України "Про нафту і газ";

терміни "введення в обіг", "випробувальна лабораторія" та "органи з оцінки відповідності" - у значеннях, наведених у Законі України "Про технічні регламенти та оцінку відповідності";

термін "акцизний склад" - у значенні, наведеному в Податковому кодексі України.

Стаття 2. Сфера дії цього Закону

1. Для підвищення рівня енергетичної безпеки України та сталого постачання нафти та нафтопродуктів на внутрішній ринок у разі виникнення кризової ситуації на ринку нафти та нафтопродуктів, а також з метою запровадження надійного та прозорого механізму постачання нафти та нафтопродуктів на основі принципу солідарності Договірних Сторін Договору про заснування Енергетичного Співтовариства створюються мінімальні запаси нафти та нафтопродуктів.

2. Дія цього Закону поширюється на відносини, що виникають у процесі створення, зберігання, заміни, розкриття, використання, поновлення та реалізації (продажу) мінімальних запасів нафти та нафтопродуктів, а також виконання плану дій для подолання кризової ситуації на ринку нафти та нафтопродуктів України.

Стаття 3. Правова основа створення та функціонування системи мінімальних запасів нафти та нафтопродуктів

1. Правову основу створення та функціонування системи мінімальних запасів нафти та нафтопродуктів становлять Конституція України, Податковий кодекс України, Цивільний кодекс України, Бюджетний кодекс України, цей Закон, закони України "Про нафту і газ", "Про трубопровідний транспорт", "Про державне регулювання виробництва і обігу спирту етилового, спиртових дистилятів, біоетанолу, алкогольних напоїв, тютюнових виробів, тютюнової сировини, рідин, що використовуються в електронних сигаретах, та пального", "Про державну реєстрацію юридичних осіб, фізичних осіб - підприємців та громадських формувань", "Про публічні закупівлі", "Про торгово-промислові палати в Україні", Угода про асоціацію між Україною, з однієї сторони, та Європейським Союзом, Європейським співтовариством з атомної енергії і їхніми державами-членами, з іншої сторони, Договір про заснування Енергетичного Співтовариства, інші міжнародні договори України, згода на обов'язковість яких надана Верховною Радою України, та інші акти законодавства.

{Частина перша статті 3 із змінами, внесеними згідно із Законом № 3817-IX від 18.06.2024}

Стаття 4. Державне управління у сфері мінімальних запасів нафти та нафтопродуктів

1. Державне управління у сфері мінімальних запасів нафти та нафтопродуктів та забезпечення функціонування системи мінімальних запасів нафти та нафтопродуктів у межах своїх повноважень здійснюють:

1) Кабінет Міністрів України;

2) центральний орган виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику в нафтогазовому та нафтогазопереробному комплексі;

- 3) центральний орган виконавчої влади, що реалізує державну митну політику;
- 4) центральний орган виконавчої влади, що реалізує державну податкову політику;
- 5) спеціально уповноважений центральний орган виконавчої влади у сфері статистики;
- 6) інші органи виконавчої влади відповідно до закону.

2. Кабінет Міністрів України:

- 1) затверджує порядок створення, управління та функціонування системи мінімальних запасів нафти та нафтопродуктів в Україні;
- 2) затверджує порядок функціонування та ведення електронної системи репортингу;
- 3) затверджує порядок здійснення моніторингу обсягів на ринках нафти, нафтопродуктів та скрапленого газу в Україні;
- 4) затверджує порядок здійснення моніторингу якості і безпеки нафтопродуктів в Україні;
- 5) затверджує план дій для подолання кризової ситуації на ринку нафти та нафтопродуктів України;
- 6) приймає рішення щодо кризової ситуації на ринку нафти та нафтопродуктів у випадках, передбачених законодавством;

7) приймає рішення про розкриття, реалізацію, поновлення мінімальних запасів нафти та нафтопродуктів.

3. Центральний орган виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику в нафтогазовому та нафтогазопереробному комплексі:

1) здійснює управління системою мінімальних запасів нафти та нафтопродуктів;

2) визначає адміністратора електронної системи репортингу;

3) складає річний баланс постачання і споживання нафти та нафтопродуктів в Україні;

4) є бенефіціаром, на користь якого надається банківська гарантія для забезпечення виконання зобов'язань суб'єктів ринку щодо створення мінімальних запасів нафти та нафтопродуктів відповідно до вимог, встановлених цим Законом;

5) затверджує методику обчислення рівня мінімальних запасів нафти та нафтопродуктів, розроблену на основі методології, визначеної додатками I і II до Директиви Ради 2009/119/ЄС;

6) здійснює моніторинг балансу постачання і споживання нафти та нафтопродуктів на внутрішньому ринку України;

7) здійснює моніторинг якості і безпечності нафтопродуктів на внутрішньому ринку України, у тому числі тих, що входять до складу мінімальних запасів нафти та нафтопродуктів та зберігаються операторами, суб'єктами ринку та відповідальними зберігачами;

8) здійснює з використанням електронної системи репортигу моніторинг дотримання операторами, суб'єктами ринку та відповідальними зберігачами вимог щодо створення, зберігання, заміни, розкриття, використання, поновлення та реалізації (продажу) мінімальних запасів нафти та нафтопродуктів;

9) здійснює взаємодію та обмін інформацією з іншими центральними органами виконавчої влади щодо виконання вимог цього Закону;

10) здійснює інші повноваження, визначені цим Законом.

4. Центральний орган виконавчої влади, що реалізує державну митну політику:

1) проводить перевірку відображених в електронній системі репортигу достатності обсягу створених мінімальних запасів нафти та нафтопродуктів та фінансового забезпечення кожного суб'єкта ринку, що здійснює імпорт нафти та/або нафтопродуктів та введення їх в обіг відповідно до вимог цього Закону;

2) забезпечує обмін інформацією між базою даних щодо митного оформлення нафти та/або нафтопродуктів, що ввозяться на митну територію України, та електронною системою репортигу;

3) здійснює взаємодію з іншими центральними органами виконавчої влади щодо виконання вимог цього Закону;

4) здійснює інші повноваження, визначені цим Законом.

5. Центральний орган виконавчої влади, що реалізує державну податкову політику:

1) проводить перевірку відображених в електронній системі репортигу достатності обсягу створених мінімальних запасів нафти та нафтопродуктів та

фінансового забезпечення кожного суб'єкта ринку, що здійснює виробництво нафтопродуктів та введення їх в обіг;

2) забезпечує обмін інформацією між базою даних обліку акцизного податку суб'єктів ринку та електронною системою репортингу;

3) здійснює взаємодію з іншими центральними органами виконавчої влади щодо виконання вимог цього Закону;

4) здійснює інші повноваження, визначені цим Законом.

6. Спеціально уповноважений центральний орган виконавчої влади у сфері статистики:

1) забезпечує обмін інформацією щодо визначення обсягів споживання нафти та нафтопродуктів на внутрішньому ринку України та електронною системою репортингу;

2) здійснює взаємодію з іншими центральними органами виконавчої влади щодо виконання вимог цього Закону;

3) здійснює інші повноваження, визначені цим Законом.

Стаття 5. Склад мінімальних запасів нафти та нафтопродуктів

1. До складу мінімальних запасів нафти та нафтопродуктів входять такі категорії товарної продукції:

1) нафта;

2) нафтопродукти.

2. Центральний орган виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику в нафтогазовому та нафтогазопереробному комплексі, визначає:

1) перелік нафти та нафтопродуктів, що мають входити до складу мінімальних запасів нафти та нафтопродуктів, та їх співвідношення у складі таких запасів;

2) обсяг мінімальних запасів нафти та нафтопродуктів, які зобов'язані створювати та зберігати оператори і суб'єкти ринку.

При цьому:

обсяг мінімальних запасів нафтопродуктів має становити щонайменше одну третину обсягу мінімальних запасів нафти та нафтопродуктів;

розрахунок обсягу мінімальних запасів нафти та нафтопродуктів у розрахунковому році здійснюється з урахуванням вимог пункту 3 статті 9 Директиви Ради 2009/119/ЄС.

Стаття 6. Баланс постачання і споживання нафти та нафтопродуктів

1. Річний баланс постачання і споживання нафти та нафтопродуктів складається та ведеться центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику в нафтогазовому та нафтогазопереробному комплексі, на основі даних цілісної системи моніторингу ринку нафти та нафтопродуктів.

2. До внутрішнього споживання нафти та нафтопродуктів не включаються нафта та нафтопродукти (з урахуванням різниці залишків):

1) включені до складу мінімальних запасів нафти та нафтопродуктів або до матеріальних цінностей державного матеріального резерву та мобілізаційного резерву;

2) використані для створення запасів або для забезпечення потреб сил безпеки та сил оборони України;

3) ввезені на митну територію України в митних режимах, відмінних від імпорту.

3. Відомості, що містяться у балансі, використовуються для визначення:

1) обсягів мінімальних запасів нафти та нафтопродуктів з урахуванням фактичних обсягів внутрішнього споживання нафти та нафтопродуктів на базовий рік;

2) обсягів мінімальних запасів нафти та нафтопродуктів, що зберігаються, замінюються, розкриваються, використовуються, поновлюються та підлягають реалізації (продажу);

3) інших ознак, що характеризують тенденції розвитку ринку нафти та нафтопродуктів.

4. Оператори, суб'єкти ринку та відповідальні зберігачі зобов'язані подавати до центрального органу виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику в нафтогазовому та нафтогазопереробному комплексі, регулярну звітність, необхідну для складання балансу постачання і споживання нафти та нафтопродуктів, та інші документи і відомості з використанням електронної платформи електронної системи репортингу відповідно до порядку, затвердженого Кабінетом Міністрів України.

5. Акредитовані випробувальні лабораторії та органи з оцінки відповідності подають інформацію щодо результатів випробувань якості і безпечності

нафтопродуктів, у тому числі із складу мінімальних запасів нафти та нафтопродуктів, з використанням електронної платформи електронної системи репортингу відповідно до порядку проведення моніторингу якості і безпечності нафтопродуктів на ринку України, що затверджується Кабінетом Міністрів України.

6. Оператори, суб'єкти ринку та відповідальні зберігачі подають до центрального органу виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику в нафтогазовому та нафтогазопереробному комплексі, річні звіти щодо зберігання мінімальних запасів нафти та нафтопродуктів та щодо надання послуг з резервування і зберігання мінімальних запасів нафти та нафтопродуктів не пізніше 15 січня року, наступного за базовим.

7. Центральний орган виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику в нафтогазовому та нафтогазопереробному комплексі, забезпечує інформування та подання до Секретаріату Енергетичного Співтовариства річних звітів щодо рівня накопичення та складу мінімальних запасів нафти та нафтопродуктів не пізніше 31 січня року, наступного за базовим.

8. Центральний орган виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику в нафтогазовому та нафтогазопереробному комплексі, забезпечує інформування та надання Секретаріату Енергетичного Співтовариства зведеної копії реєстру мінімальних запасів нафти та нафтопродуктів не пізніше 15 березня року, наступного за базовим, із зазначенням рівня накопичення та складу мінімальних запасів нафти та нафтопродуктів, включених до реєстру мінімальних запасів нафти та нафтопродуктів станом на останній день базового року.

9. Спеціально уповноважений центральний орган виконавчої влади у сфері статистики:

1) забезпечує подання до Статистичної організації Європейської Комісії (Євростату) щомісячного звіту щодо статистики нафти (Eurostat's Monthly Oil Statistics Questionnaire) - протягом 55 днів після закінчення звітного місяця;

2) забезпечує подання до Секретаріату Енергетичного Співтовариства щомісячного статистичного звіту про обсяги імпорту або доставки сирої нафти - протягом 30 днів після закінчення звітного місяця з урахуванням вимог, визначених Регламентом Ради ЄС № 2964/95 від 20 грудня 1995 року щодо запровадження реєстрації імпорту та поставок сирої нафти у Співтоваристві;

3) забезпечує подання до Секретаріату Енергетичного Співтовариства та Статистичної організації Європейської Комісії (Євростату) щомісячного статистичного звіту про обсяги комерційних запасів, що зберігаються на території України, - протягом 55 днів після закінчення звітного місяця.

Стаття 7. Електронна система репортингу

1. Електронна система репортингу забезпечує облік та контроль обсягів мінімальних запасів нафти та нафтопродуктів, які зберігають оператори, суб'єкти ринку та відповідальні зберігачі, моніторинг обсягів, якості і безпечності нафтопродуктів на ринках нафти, нафтопродуктів та скрапленого газу в Україні.

2. Електронна система репортингу складається з електронної платформи та бази даних мінімальних запасів нафти та нафтопродуктів.

3. Електронна платформа електронної системи репортингу забезпечує взаємодію між операторами, суб'єктами ринку, відповідальними зберігачами, центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику в нафтогазовому та нафтогазопереробному комплексі, та іншими центральними органами виконавчої влади відповідно до законодавства.

4. Програмними засобами електронної платформи електронної системи репортингу забезпечуються створення особистих електронних кабінетів операторів, суб'єктів ринку та відповідальних зберігачів, електронна ідентифікація та автентифікація користувачів, завантаження, заповнення та подання документів, формування інформації у вигляді вихідних документів, інші функціональні можливості, визначені Законом України "Про публічні

електронні реєстри". Доступ до особистих електронних кабінетів забезпечує адміністратор електронної системи репортингу.

5. База даних мінімальних запасів нафти та нафтопродуктів містить інформацію про:

1) склад, кількість, якісні характеристики нафти та нафтопродуктів, що зберігаються операторами, суб'єктами ринку та відповідальними зберігачами;

2) місця зберігання нафти та нафтопродуктів, у тому числі дані про технічні характеристики (параметри) резервуарів, в яких зберігаються мінімальні запаси нафти та нафтопродуктів;

3) повне найменування та ідентифікаційний код юридичної особи в Єдиному державному реєстрі підприємств та організацій України для юридичних осіб або прізвище, власне ім'я, по батькові (за наявності), реєстраційний номер облікової картки платника податків чи серію (за наявності) та номер паспорта (для фізичних осіб, які через свої релігійні переконання відмовляються від прийняття реєстраційного номера облікової картки платника податків та повідомили про це відповідний контролюючий орган і мають відмітку в паспорті) для фізичних осіб - підприємців, відповідальних зберігачів із зазначенням кількості і якості нафти та нафтопродуктів, які вони зберігають;

4) найменування відповідальних зберігачів із зазначенням кількості і якості нафти та нафтопродуктів, які вони зберігають, а також документи, що підтверджують відповідність таких зберігачів кваліфікаційним вимогам до відповідальних зберігачів;

5) банківські гарантії, видані банківською установою України суб'єктам ринку на користь центрального органу виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику в нафтогазовому та нафтогазопереробному комплексі, з метою забезпечення виконання суб'єктами ринку своїх зобов'язань щодо створення мінімальних запасів нафти та нафтопродуктів.

6. Власником електронної системи репортингу та виключних майнових прав на її програмне забезпечення є держава в особі центрального органу виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику в нафтогазовому та нафтогазопереробному комплексі.

7. Держателем (розпорядником) електронної системи репортингу є центральний орган виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику в нафтогазовому та нафтогазопереробному комплексі.

8. Оператори, суб'єкти ринку та відповідальні зберігачі забезпечують внесення (оновлення) до електронної системи репортингу даних про місця зберігання, перелік та обсяги мінімальних запасів нафти та нафтопродуктів відповідно до порядку функціонування та ведення електронної системи репортингу, затвердженого Кабінетом Міністрів України.

9. Електронна система репортингу, взаємодіючи з іншими електронними реєстрами, забезпечує наявність відомостей про:

1) обсяги введених в обіг виробниками та імпортерами нафти та нафтопродуктів за попередні періоди;

2) якість і безпечність нафтопродуктів на ринку України;

3) нормативні обсяги мінімальних запасів нафти та нафтопродуктів для кожного суб'єкта ринку;

4) банківські установи, які надали банківські гарантії;

5) банківські гарантії, видані операторам або суб'єктам ринку;

6) дані обліку акцизного податку суб'єктів ринку, у тому числі дані рівнемірів на акцизних складах, що зазначені як місця зберігання мінімальних запасів нафти та нафтопродуктів;

7) дані щодо митного оформлення нафти та/або нафтопродуктів, що ввозяться на митну територію України в режимі імпорту;

8) інші дані, необхідні для забезпечення виконання цього Закону.

10. Центральний орган виконавчої влади, що реалізує державну митну політику, для здійснення митного контролю має доступ до інформації, що міститься в електронній системі репортингу, а саме щодо:

1) достатності обсягу створених мінімальних запасів нафти та нафтопродуктів;

2) наявності та обсягу фінансового забезпечення для кожного суб'єкта ринку, що здійснює імпорт нафти та/або нафтопродуктів та введення їх в обіг відповідно до вимог цього Закону.

11. Взаємодія інформаційних систем суб'єктів інформаційних відносин здійснюється в електронному вигляді на рівні центрального органу виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику в нафтогазовому та нафтогазопереробному комплексі, та центрального органу виконавчої влади, що реалізує державну митну політику, шляхом:

1) обміну даними щодо митного оформлення нафти та/або нафтопродуктів, що ввозяться на митну територію України (вивозяться з митної території України), в режимі реального часу;

2) автоматизованого обміну зазначеною інформацією між інформаційними системами за принципом "запит - відповідь" (у разі відсутності можливості обміну інформацією в режимі реального часу);

3) надання регламентованого доступу уповноваженим посадовим особам суб'єктів інформаційних відносин до інформації в інформаційних системах за принципом їх ідентифікації та відповідно до окремого порядку надання регламентованого доступу до інформаційних систем.

12. Структура та формат даних, що передаються та приймаються в порядку інформаційної взаємодії, строк їх передачі, процедури взаємодії інформаційних систем та порядок внесення змін до них визначаються центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику в нафтогазовому та нафтогазопереробному комплексі, та центральним органом виконавчої влади, що реалізує державну митну політику, шляхом прийняття відповідних спільних рішень, що оформлюються окремими протоколами.

13. Відомості, що містяться в електронній системі репортингу, використовуються іншими органами державної влади у випадках, визначених законодавством щодо створення та функціонування системи мінімальних запасів нафти та нафтопродуктів.

14. Захист інформації, що обробляється в електронній системі репортингу, забезпечується відповідно до цього Закону, законів України "Про захист інформації в інформаційно-комунікаційних системах", "Про захист персональних даних", "Про інформацію".

Розділ II. МІНІМАЛЬНІ ЗАПАСИ НАФТИ ТА НАФТОПРОДУКТІВ

Стаття 8. Створення і правовий статус мінімальних запасів нафти та нафтопродуктів

1. Загальний обсяг мінімальних запасів нафти та нафтопродуктів, що мають зберігатися для задоволення потреб внутрішнього ринку України в період кризової ситуації на ринку нафти та нафтопродуктів, визначається за найбільшим з двох таких показників: 90 днів середньодобового чистого імпорту або 61 день середньодобового внутрішнього споживання.

2. Середньодобове значення ввезених нафти та нафтопродуктів у режимі імпорту та середньодобове внутрішнє споживання нафти та нафтопродуктів розраховуються та затверджуються центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику в нафтогазовому та нафтогазопереробному комплексі, на основі статистичних даних центрального органу виконавчої влади, що реалізує державну податкову політику, та центрального органу виконавчої влади, що реалізує державну митну політику, про введення в обіг нафти та нафтопродуктів у відповідному періоді.

3. Методика обчислення рівня мінімальних запасів нафти та нафтопродуктів розробляється та затверджується центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику в нафтогазовому та нафтогазопереробному комплексі, з урахуванням вимог, визначених додатками I-III до Директиви Ради 2009/119/ЄС.

4. Центральний орган виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику в нафтогазовому та нафтогазопереробному комплексі, здійснює моніторинг додержання операторами, суб'єктами ринку та відповідальними зберігачами зобов'язань із зберігання мінімальних запасів нафти та нафтопродуктів.

5. Нафта та нафтопродукти із складу мінімальних запасів нафти та нафтопродуктів не можуть використовуватися у комерційних або будь-яких інших цілях, крім випадків, передбачених цим Законом.

6. Нафта та нафтопродукти із складу мінімальних запасів нафти та нафтопродуктів можуть бути передані у заставу з метою отримання банківської гарантії. Створення інших обтяжень мінімальних запасів нафти та нафтопродуктів правами третіх осіб, а також звернення стягнення на них за зобов'язаннями будь-яких осіб не допускаються.

7. Суб'єкти ринку, які здійснюють введення в обіг нафти та/або нафтопродуктів на ринку України, крім операцій для забезпечення безперебійного та ефективного функціонування системи магістральних нафтопроводів та нафтопродуктопроводів України, зобов'язані створювати та зберігати обсяги

нафти та нафтопродуктів, які становлять мінімальні запаси нафти та нафтопродуктів та належать на праві власності операторам або суб'єктам ринку.

8. Суб'єкт ринку набуває право введення в обіг нафти та/або нафтопродуктів лише в обсязі, пропорційному мініимальному запасу нафти та нафтопродуктів, фактично сформованому таким суб'єктом ринку або замість такого суб'єкта - оператором відповідно до укладеної тікетс-угоди.

9. Необхідною умовою набуття суб'єктами ринку права, визначеного частиною восьмою цієї статті, є достатній розмір залишку фінансового забезпечення відповідно до вимог цього Закону.

10. Мінімальні запаси нафти та нафтопродуктів створюються:

1) суб'єктами ринку, які здійснюють ввезення нафти та/або нафтопродуктів у режимі імпорту, з переліку нафти та/або нафтопродуктів, які ними вводяться в обіг на території України;

2) суб'єктами ринку, які здійснюють діяльність з виробництва нафтопродуктів, з нафти, яка вводиться в обіг, та/або нафтопродуктів, які виробляються та вводяться в обіг відповідно до обсягу і номенклатури, визначених центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику в нафтогазовому та нафтогазопереробному комплексі;

3) суб'єктами ринку, які вводять в обіг газ скраплений, або у газі скрапленому, або в бензинах автомобільних з коефіцієнтом 0,8 до встановленого обсягу мінімальних запасів для газу скрапленого.

11. Центральний орган виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику в нафтогазовому та нафтогазопереробному комплексі, інформує суб'єктів ринку про обсяг, номенклатуру та якісні характеристики мінімальних запасів нафти та нафтопродуктів (із зазначенням обсягу мінімальних запасів нафти та нафтопродуктів, необхідного для введення в обіг виробниками нафтопродуктів та імпортерами нафти та/або нафтопродуктів) не

пізніше ніж за 200 днів до набрання чинності відповідними зобов'язаннями суб'єктів ринку щодо створення та зберігання мінімальних запасів нафти та нафтопродуктів шляхом розміщення відповідної інформації на своїй офіційній веб-сторінці та в особистих електронних кабінетах суб'єктів ринку електронної системи репортингу згідно з порядком створення, управління та функціонування в Україні системи мінімальних запасів нафти та нафтопродуктів.

12. Центральний орган виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику в нафтогазовому та нафтогазопереробному комплексі, інформує центральний орган виконавчої влади, що реалізує державну митну політику, про розмір створеного обсягу мінімальних запасів нафти та нафтопродуктів та фінансового забезпечення для кожного суб'єкта ринку, що здійснює імпорт нафтопродуктів та їх введення в обіг.

13. Центральний орган виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику в нафтогазовому та нафтогазопереробному комплексі, інформує центральний орган виконавчої влади, що реалізує державну податкову політику, про розмір створеного обсягу мінімальних запасів нафти та нафтопродуктів та фінансового забезпечення для кожного суб'єкта ринку, що здійснює виробництво нафти та/або нафтопродуктів та їх введення в обіг.

Стаття 9. Оператори мінімальних запасів нафти та нафтопродуктів та особливості укладання тікетс-угоди

1. Метою діяльності операторів є створення та зберігання мінімальних запасів нафти та нафтопродуктів та надання послуг з резервування і зберігання мінімальних запасів нафти та нафтопродуктів за тікетс-угодами.

2. Для забезпечення виконання договорів про резервування і зберігання мінімальних запасів нафти та нафтопродуктів за тікетс-угодами оператори можуть створювати власну інфраструктуру для їх зберігання та здійснювати закупівлю нафти та/або нафтопродуктів.

3. Резервуари, в яких оператор зберігає мінімальні запаси нафти та нафтопродуктів, мають відповідати вимогам щодо технологічної, екологічної і пожежної безпеки та забезпечувати збереження кількісних і якісних характеристик нафти та/або нафтопродуктів протягом строку їх зберігання.
4. Тікетс-угоди розробляються відповідно до типової форми, яка затверджується центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику в нафтогазовому та нафтогазопереробному комплексі.
5. Право власності на обсяг нафти та нафтопродуктів згідно з тікетс-угодою належить оператору.
6. Оператор має право на укладення тікетс-угоди лише в обсязі, що не перевищує фактично створений обсяг мінімальних запасів нафти та нафтопродуктів, що перебуває у його власності. Разом з тікетс-угодою оператор зобов'язаний укласти договір банківської гарантії, що має покривати 25 відсотків ринкової вартості обсягу мінімальних запасів нафти та нафтопродуктів, що є предметом відповідної тікетс-угоди.
7. У разі укладення тікетс-угоди зобов'язання оператора щодо створення мінімальних запасів нафти та нафтопродуктів збільшуються на обсяг нафтопродуктів, зазначений у тікетс-угоді, а зобов'язання суб'єкта ринку щодо створення мінімальних запасів нафти та нафтопродуктів зменшуються на обсяг нафти та/або нафтопродуктів, зазначений у відповідній тікетс-угоді.
8. Зобов'язання оператора та суб'єкта ринку за тікетс-угодами, інформація про місця зберігання нафти та/або нафтопродуктів, що є предметом відповідних тікетс-угод, а також копії банківських гарантій відображаються в їх особистих електронних кабінетах електронної системи репортингу.
9. Під час укладання та виконання тікетс-угоди не допускається встановлення будь-яких прав третіх осіб, у тому числі права користування, здійснення заміни боржника у зобов'язанні.

Стаття 10. Фінансове забезпечення зобов'язань щодо створення мінімальних запасів нафти та нафтопродуктів

1. З метою забезпечення виконання зобов'язань щодо створення мінімальних запасів нафти та нафтопродуктів оператори та суб'єкти ринку зобов'язані подавати до центрального органу виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику в нафтогазовому та нафтогазопереробному комплексі, інформацію про банківську гарантію у випадках та порядку, встановлених цим Законом.
2. Банківська гарантія для цілей цього Закону є належним фінансовим забезпеченням. Банківська гарантія є безвідкличною, непередаваною та безумовною.
3. Сума, на яку видана банківська гарантія, має покривати 25 відсотків ринкової вартості обсягу мінімальних запасів нафти та нафтопродуктів, створених операторами та суб'єктами ринку відповідно до цього Закону.
4. Інформація про розмір та доступний залишок фінансового забезпечення оператора або суб'єкта ринку має відображатися та бути доступною в електронній системі репортингу.
5. Рівень достатнього фінансового забезпечення має бути забезпечений суб'єктом ринку, що здійснює ввезення нафти та/або нафтопродуктів у режимі імпорту та введення їх в обіг, не пізніше ніж за 12 годин до початку митного оформлення нафти та/або нафтопродуктів, що ввозяться на митну територію України.
6. У разі якщо на дату перевірки достатності фінансового забезпечення суб'єкт ринку, що здійснює ввезення нафти та/або нафтопродуктів у режимі імпорту та введення їх в обіг, не надав фінансове забезпечення в необхідному обсязі, митний орган відмовляє в митному оформленні нафти та/або нафтопродуктів, що ввозяться на митну територію України в режимі імпорту, з підстав недостатності фінансового забезпечення. Митний орган вносить до електронної системи репортингу інформацію про відмову суб'єкту ринку в митному

оформленні нафти та/або нафтопродуктів та інформує через електронну систему репортингу центральний орган виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику в нафтогазовому та нафтогазопереробному комплексі, про недостатність фінансового забезпечення у суб'єкта ринку.

7. Рівень достатнього фінансового забезпечення має бути забезпечений суб'єктом ринку, що здійснює виробництво нафтопродуктів та введення їх в обіг, не пізніше ніж за 12 годин до початку реєстрації відповідної акцизної накладної податковим органом.

8. У разі якщо на дату перевірки достатності фінансового забезпечення суб'єкт ринку, що здійснює виробництво нафтопродуктів та введення їх в обіг, не надав фінансове забезпечення в необхідному обсязі, податковий орган відмовляє в реєстрації відповідної акцизної накладної з підстав недостатності фінансового забезпечення. Податковий орган вносить до електронної системи репортингу інформацію про відмову суб'єкту ринку в реєстрації акцизної накладної на вироблені нафтопродукти та інформує через електронну систему репортингу центральний орган виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику в нафтогазовому та нафтогазопереробному комплексі, про недостатність фінансового забезпечення у суб'єкта ринку.

Стаття 11. Зберігання мінімальних запасів нафти та нафтопродуктів

1. Суб'єкти ринку зберігають мінімальні запаси нафти та нафтопродуктів із дотриманням вимог, встановлених цим Законом. Запаси, які вони зобов'язані зберігати на акцизних складах (крім місць роздрібної торгівлі нафтопродуктами), можуть зберігатися разом з комерційними запасами, а також нафтою або нафтопродуктами, призначеними для власних потреб таких суб'єктів ринку.

2. Суб'єкти ринку можуть укласти договір про відповідальне зберігання мінімальних запасів нафти та нафтопродуктів (далі - договір про відповідальне зберігання), що належать їм на праві власності та які вони зобов'язані зберігати відповідно до цього Закону, з іншими суб'єктами ринку та/або відповідальними

зберігачами. Такий договір про відповідальне зберігання має відповідати вимогам, встановленим цим Законом.

3. Відповідальні зберігачі, з якими укладено договори про відповідальне зберігання, забезпечують належні умови зберігання мінімальних запасів нафти та нафтопродуктів із дотриманням вимог, встановлених цим Законом.

4. Мінімальні запаси нафти та нафтопродуктів зберігаються на території України у резервуарах, технічні параметри яких дають змогу здійснювати їх прийом та відпуск протягом строку, визначеного Кабінетом Міністрів України у рішенні про кризову ситуацію на ринку нафти та нафтопродуктів.

5. Зберігання мінімальних запасів нафти та нафтопродуктів може здійснюватися на вибір суб'єкта ринку будь-яким центральним об'єктом зберігання (у розумінні Директиви Ради 2009/119/ЄС) або суб'єктом господарювання держави - члена Європейського Союзу (далі - суб'єкт господарювання ЄС), який має у розпорядженні вільні резервуари, розташовані на територіях держав - членів Європейського Союзу, що межують з Україною, і які зобов'язалися підтримувати мінімальний рівень мінімальних запасів нафти та нафтопродуктів.

Таке зберігання можливе виключно за умови:

1) наявності укладеної адміністратором електронної системи репортингу з відповідним центральним об'єктом зберігання або суб'єктом господарювання ЄС угоди про обмін інформацією щодо обсягів зберігання в них мінімальних запасів нафти та нафтопродуктів України, наявності вільних резервуарів, строків можливого зберігання та інших відомостей, необхідних для виконання суб'єктами ринку зобов'язань із створення мінімальних запасів нафти та нафтопродуктів;

2) заборони передачі зобов'язань із зберігання мінімальних запасів нафти та нафтопродуктів будь-якому іншому суб'єкту господарювання ЄС;

3) зберігання суб'єктами ринку на територіях держав-членів, зазначених в абзаці першому цієї частини, не більше 25 відсотків загального обсягу мінімальних запасів нафти та нафтопродуктів, які суб'єкти ринку зобов'язані створювати відповідно до вимог цього Закону;

4) введення в обіг мінімальних запасів нафти та нафтопродуктів відповідно до вимог статті 19 цього Закону.

6. Мінімальні запаси нафти та нафтопродуктів не можуть передаватися на відповідальне зберігання суб'єктам господарювання, щодо яких застосовано спеціальні економічні та інші обмежувальні заходи відповідно до Закону України "Про санкції".

Стаття 12. Відповідальне зберігання мінімальних запасів нафти та нафтопродуктів

1. Відповідальне зберігання мінімальних запасів нафти та нафтопродуктів здійснюється з дотриманням умов зберігання мінімальних запасів нафти та нафтопродуктів, встановлених статтею 11 цього Закону.

2. Відповідальне зберігання мінімальних запасів нафти та нафтопродуктів здійснюється на підставі договору про відповідальне зберігання. Згідно з умовами договору про відповідальне зберігання відповідальний зберігач зобов'язується зберігати передані йому суб'єктом ринку мінімальні запаси нафти та нафтопродуктів відповідної кількості, номенклатури та показників якості у межах вимог, встановлених відповідним технічним регламентом, та забезпечувати належні умови зберігання таких мінімальних запасів.

3. Договір про відповідальне зберігання містить:

1) інформацію про місце зберігання мінімальних запасів нафти та нафтопродуктів, переданих на відповідальне зберігання;

2) інформацію про кількість, склад та рівень якості мінімальних запасів нафти та нафтопродуктів, переданих на відповідальне зберігання;

3) умови забезпечення збереження мінімальних запасів нафти та нафтопродуктів на належному рівні якості;

4) процедуру випуску та заміни нафти та/або нафтопродуктів із складу мінімальних запасів нафти та нафтопродуктів, переданих на відповідальне зберігання;

5) строк зберігання мінімальних запасів нафти та нафтопродуктів у резервуарах відповідального зберігача;

6) відповідальність сторін за порушення умов договору;

7) інші умови договору.

4. Відповідальний зберігач не може розпоряджатися мінімальними запасами нафти та нафтопродуктів, переданими йому на зберігання.

5. Перевірка обсягів, складу та якості мінімальних запасів нафти та нафтопродуктів, що зберігаються відповідальним зберігачем, здійснюється відповідно до порядку створення, управління та функціонування системи мінімальних запасів нафти та нафтопродуктів України.

6. Відповідальний зберігач зобов'язаний на вимогу уповноваженого контролюючого органу, що здійснює заходи державного нагляду та контролю у сфері мінімальних запасів нафти та нафтопродуктів відповідно до цього Закону (далі - уповноважений контролюючий орган), надати відповідні документи, забезпечити безперешкодний доступ представника (представників) такого органу до місць зберігання мінімальних запасів нафти та нафтопродуктів, у тому числі для визначення їх кількості, складу, якості та умов зберігання.

7. У разі самовільного відчуження, втрати (крім природних втрат нафти та нафтопродуктів) або псування нафти та/або нафтопродуктів із складу мінімальних запасів нафти та нафтопродуктів до відповідального зберігача застосовуються штрафні санкції відповідно до договору про відповідальне зберігання.

8. Накладення штрафних санкцій не звільняє відповідального зберігача від обов'язку повернути суб'єкту ринку втрачені мінімальні запаси нафти та нафтопродуктів у відповідних кількості, складі та якості, в яких вони були прийняті на зберігання, з урахуванням затверджених норм їх втрат, або відшкодувати їхню вартість у грошовій формі відповідно до звичайної ринкової ціни, встановленої на день відшкодування.

Стаття 13. Заміна мінімальних запасів нафти та нафтопродуктів

1. Заміна мінімальних запасів нафти та нафтопродуктів, що зберігаються операторами, суб'єктами ринку та відповідальними зберігачами, здійснюється не пізніше 30 календарних днів до закінчення строку їх придатності, а у разі погіршення показників якості мінімальних запасів нафти та нафтопродуктів під час їх зберігання, що призвело до порушення вимог, встановлених відповідним технічним регламентом, такі запаси підлягають заміні протягом 15 календарних днів після встановлення факту погіршення їхньої якості.

2. Підставою для заміни мінімальних запасів нафти та нафтопродуктів, що зберігаються операторами, суб'єктами ринку та відповідальними зберігачами, також є рішення про невідповідність вимогам якості та безпечності, що приймається центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику в нафтогазовому та нафтогазопереробному комплексі, на підставі даних моніторингу якості і безпечності нафтопродуктів або на підставі результатів перевірок якості і безпечності нафтопродуктів, що перебувають у місцях зберігання мінімальних запасів нафти та нафтопродуктів.

3. Після реалізації (продажу) нафти та/або нафтопродуктів із складу мінімальних запасів нафти та нафтопродуктів відповідно до частини другої цієї статті такі обсяги нафти та/або нафтопродуктів мають бути замінені обсягами

нафти та/або нафтопродуктів у відповідних кількості, складі та якості протягом строку, що не перевищує 15 календарних днів з дня реалізації (продажу).

4. Оператори, суб'єкти ринку та відповідальні зберігачі можуть здійснювати заміну мінімальних запасів нафти та нафтопродуктів під час своєї господарської діяльності, за умови дотримання відповідної кількості та якості мінімальних запасів нафти та нафтопродуктів, що у них зберігаються.

Стаття 14. Реалізація (продаж) мінімальних запасів нафти та нафтопродуктів

1. Реалізація (продаж) мінімальних запасів нафти та нафтопродуктів здійснюється у випадках, визначених цим Законом, та за умови їх поновлення у строк, визначений частиною третьою статті 19 цього Закону.

Стаття 15. Облік, нагляд за створенням, зберіганням, заміною, використанням, поновленням та реалізацією (продажем) мінімальних запасів нафти та нафтопродуктів

1. Оператори, суб'єкти ринку та відповідальні зберігачі мають вести окремий облік нафти або нафтопродуктів, що входять до складу мінімальних запасів нафти та нафтопродуктів.

2. Щороку до 15 січня року, наступного за базовим, оператори, суб'єкти ринку та відповідальні зберігачі звітують центральному органу виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику в нафтогазовому та нафтогазопереробному комплексі, про обсяги нафти та/або нафтопродуктів, їхній склад, якісні характеристики та місця зберігання.

3. Адміністратор електронної системи репортингу здійснює з використанням електронної системи репортингу моніторинг дотримання операторами, суб'єктами ринку та відповідальними зберігачами умов створення, зберігання, заміни, використання, поновлення та реалізації (продажу) мінімальних запасів нафти та нафтопродуктів відповідно до цього Закону та інших актів законодавства.

4. Контроль за дотриманням операторами, суб'єктами ринку та відповідальними зберігачами вимог щодо внесення (оновлення) інформації про створення, зберігання, заміну, використання, поновлення та реалізацію (продаж) мінімальних запасів нафти та нафтопродуктів здійснює адміністратор електронної системи репортигу відповідно до вимог цього Закону та інших нормативно-правових актів. Порядок та інші умови здійснення адміністратором електронної системи репортигу контрольних функцій, у тому числі контролю за достовірністю інформації, внесеної за результатами проведених уповноваженим контролюючим органом перевірок операторів, суб'єктів ринку та відповідальних зберігачів, визначаються порядком створення, управління та функціонування системи мінімальних запасів нафти та нафтопродуктів України.

5. У разі виявлення обґрунтованих підстав вважати невідповідними (з технічних причин, через несправність обладнання тощо) відомості щодо комерційного обліку нафтопродуктів та обліку обсягів мінімальних запасів нафти та нафтопродуктів, що вносяться до електронної системи репортигу, оператор, суб'єкт ринку чи відповідальний зберігач зобов'язаний протягом одного робочого дня після виявлення зазначеної невідповідності повідомити про це центральний орган виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику в нафтогазовому та нафтогазопереробному комплексі, та адміністратора електронної системи репортигу.

Оператор, суб'єкт ринку чи відповідальний зберігач протягом 14 календарних днів зобов'язаний вжити вичерпних заходів для усунення зазначеної невідповідності.

Адміністратор електронної системи репортигу повинен здійснити виїзну перевірку та підтвердити факт усунення зазначеної невідповідності, після чого відомості про поточні обсяги мінімальних запасів нафти та нафтопродуктів, що зберігаються оператором, суб'єктом ринку чи відповідальним зберігачем, невідкладно вносяться до електронної системи репортигу.

6. За порушення встановлених вимог щодо обсягу, складу та/або якості мінімальних запасів нафти та нафтопродуктів оператор, суб'єкт ринку чи відповідальний зберігач несе відповідальність у порядку, визначеному статтями 12 і 16 цього Закону.

Стаття 16. Відповідальність операторів та суб'єктів ринку за порушення вимог щодо створення, зберігання, заміни, використання, поновлення та реалізації (продажу) мінімальних запасів нафти та нафтопродуктів

1. У разі виявлення порушень відповідним оператором або суб'єктом ринку вимог цього Закону щодо створення, зберігання, заміни, використання, поновлення та реалізації (продажу) мінімальних запасів нафти та нафтопродуктів в обсязі понад 5 відсотків (але не менше 1 тонни) обсягів мінімальних запасів нафти та нафтопродуктів, що мають бути створені відповідно до вимог статей 8 та 9 цього Закону, адміністратор електронної системи репортингу негайно повідомляє про це центральний орган виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику в нафтогазовому та нафтогазопереробному комплексі.

2. У разі якщо центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику в нафтогазовому та нафтогазопереробному комплексі, та/або іншими уповноваженими контролюючими органами буде встановлено відсутність у місцях зберігання мінімальних запасів нафти та нафтопродуктів в обсязі понад 5 відсотків (але не менше 1 тонни) обсягів мінімальних запасів нафти та нафтопродуктів, визначених для оператора або суб'єкта ринку, або виявлено невідповідність встановленим вимогам щодо якості мінімальних запасів нафти та нафтопродуктів, центральний орган виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику в нафтогазовому та нафтогазопереробному комплексі, надсилає такому оператору або суб'єкту ринку через їх особистий електронний кабінет електронної системи репортингу повідомлення з вимогою негайно створити мінімальні запаси нафти та нафтопродуктів, які відповідатимуть вимогам щодо обсягів та якості, встановленим цим Законом.

3. Повідомлення з вимогою усунути порушення вимог цього Закону містить таку інформацію:

1) перелік виявлених порушень відповідного оператора або суб'єкта ринку щодо обсягу мінімальних запасів нафти та нафтопродуктів або невідповідність

встановленим вимогам щодо якості мінімальних запасів нафти та нафтопродуктів;

2) посилення на вимогу (вимоги) цього Закону, щодо якої (яких) виявлено невідповідність;

3) перелік інформації та/або документів, які суб'єкт ринку повинен подати для підтвердження усунення виявлених порушень, з їх відображенням в електронній системі репортингу.

4. Оператори та суб'єкти ринку зобов'язані протягом п'яти робочих днів після отримання відповідної вимоги усунути порушення, зазначені в частині другій цієї статті, та повідомити про це центральний орган виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику в нафтогазовому та нафтогазопереробному комплексі.

5. Якщо протягом п'яти календарних днів після отримання вимоги центрального органу виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику в нафтогазовому та нафтогазопереробному комплексі, суб'єкт ринку не виконає вимогу щодо створення мінімальних запасів нафти та нафтопродуктів належної якості, центральний орган виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику в нафтогазовому та нафтогазопереробному комплексі, звертається до банку, який видав банківську гарантію, з вимогою про її сплату в сумі, на яку видано банківську гарантію, на користь бенефіціара (отримувача) банківської гарантії.

6. Сплата суми, на яку видано банківську гарантію, не звільняє відповідного суб'єкта ринку від виконання його зобов'язань щодо створення мінімальних запасів нафти та нафтопродуктів у строк, визначений цим Законом.

Стаття 17. Припинення діяльності на ринку нафти та нафтопродуктів і зобов'язань щодо створення мінімальних запасів нафти та нафтопродуктів

1. У разі припинення діяльності на ринку нафти та нафтопродуктів оператор, суб'єкт ринку чи відповідальний зберігач зобов'язаний офіційно повідомити про це центральний орган виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику в нафтогазовому та нафтогазопереробному комплексі. Після такого повідомлення суб'єкт ринку втрачає право вводити в обіг нафту та/або нафтопродукти.

2. У разі припинення діяльності на ринку нафти та нафтопродуктів продаж створених суб'єктом ринку мінімальних запасів нафти та нафтопродуктів здійснюється не раніше ніж за 30 днів до дати припинення діяльності на ринку нафти та нафтопродуктів та відповідно до порядку створення, управління та функціонування системи мінімальних запасів нафти та нафтопродуктів України.

3. У разі прийняття рішення про припинення юридичної особи оператор, суб'єкт ринку чи відповідальний зберігач зобов'язаний не пізніше шести місяців до дати подання документів для державної реєстрації припинення юридичної особи відповідно до вимог Закону України "Про державну реєстрацію юридичних осіб, фізичних осіб - підприємців та громадських формувань" повідомити центральний орган виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику в нафтогазовому та нафтогазопереробному комплексі, про таке рішення, зазначивши інформацію про строки припинення діяльності.

4. У разі припинення юридичної особи продаж створених операторами та суб'єктами ринку мінімальних запасів нафти та нафтопродуктів здійснюється не раніше ніж за 30 днів до завершення строку, зазначеного у частині третій цієї статті, та відповідно до порядку створення, управління та функціонування системи мінімальних запасів нафти та нафтопродуктів в Україні.

5. У разі відкриття щодо оператора, суб'єкта ринку чи відповідального зберігача провадження у справі про банкрутство або прийняття рішення про його ліквідацію такий оператор, суб'єкт ринку чи відповідальний зберігач упродовж семи календарних днів з дня постановлення ухвали господарського суду про відкриття провадження у справі про банкрутство або прийняття рішення про його ліквідацію повинен надіслати до центрального органу виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику в нафтогазовому та нафтогазопереробному комплексі:

1) інформацію про відкриття провадження у справі про банкрутство або про прийняття рішення про ліквідацію оператора, суб'єкта ринку чи відповідального зберігача з підтвердними документами;

2) реквізити відповідного територіального органу центрального органу виконавчої влади із забезпечення формування та реалізації державної правової політики, який сприяє створенню організаційних, економічних, інших умов, необхідних для реалізації процедур відновлення платоспроможності боржника або визнання його банкрутом, у тому числі процедур банкрутства державних підприємств і підприємств, у статутному капіталі яких частка державної власності становить більш як 50 відсотків, а також реквізити відповідного регіонального відділення (представництва) центрального органу виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері приватизації, оренди, використання та відчуження державного майна, управління об'єктами державної власності, за місцезнаходженням такого відповідального зберігання;

3) акт звірки матеріальних цінностей, які становлять мінімальні запаси нафти та нафтопродуктів, та інформацію про їхню кількість та якість.

6. Оператор, суб'єкт ринку чи відповідальний зберігач зобов'язаний повідомити господарський суд, який розглядає справу про банкрутство, та призначеного судом арбітражного керуючого про наявність у нього на зберіганні мінімальних запасів нафти та нафтопродуктів.

Розділ III. КРИЗОВА СИТУАЦІЯ НА РИНКУ НАФТИ ТА НАФТОПРОДУКТІВ, РОЗКРИТТЯ МІНІМАЛЬНИХ ЗАПАСІВ НАФТИ ТА НАФТОПРОДУКТІВ

Стаття 18. Кризова ситуація на ринку нафти та нафтопродуктів

1. Центральний орган виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику в нафтогазовому та нафтогазопереробному комплексі, розробляє та затверджує плани дій для подолання кризової ситуації на ринку нафти та нафтопродуктів на випадок неочікуваного зменшення пропозиції нафти та нафтопродуктів та план заходів з виконання таких планів дій. Кабінет

Міністрів України на запит Енергетичного Співтовариства інформує його про плани дій та відповідні організаційні заходи.

2. Центральний орган виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику в нафтогазовому та нафтогазопереробному комплексі, на основі даних цілісної системи моніторингу ринку нафти та нафтопродуктів здійснює поточний моніторинг балансу постачання і споживання нафти та нафтопродуктів на внутрішньому ринку України, відстежує тенденції, що можуть призвести до виникнення кризової ситуації на ринку нафти та нафтопродуктів.

3. Кризова ситуація на ринку нафти та нафтопродуктів виникає, коли прогнозований попит в Україні є вищим, ніж максимальний потенціал пропозиції, що призводить до порушення балансу постачання і споживання нафти та нафтопродуктів на внутрішньому ринку України у звітному періоді понад граничні показники, визначені центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику в нафтогазовому та нафтогазопереробному комплексі. У разі виявлення ознак кризової ситуації на ринку нафти та нафтопродуктів адміністратор електронної системи репортингу вносить відповідне подання до центрального органу виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику в нафтогазовому та нафтогазопереробному комплексі. Кризова ситуація не може стосуватися коливань цін на ринку нафти та нафтопродуктів та спричинених ними змін попиту та пропозиції на нафту та нафтопродукти.

4. У плані дій для подолання кризової ситуації на ринку нафти та нафтопродуктів України визначаються:

1) рівень кризової ситуації на ринку нафти та нафтопродуктів, а саме:

а) кризова ситуація рівня попередження - ситуація, за якої існує конкретна, перевірена і достовірна інформація про можливість істотного погіршення ситуації з постачанням нафти та/або нафтопродуктів та/або різкі коливання цін на нафту та/або нафтопродукти, що, ймовірно, призведе до виникнення кризової ситуації рівня надзвичайної ситуації;

б) кризова ситуація рівня надзвичайної ситуації - ситуація, за якої існує надзвичайно високий попит на нафту та/або нафтопродукти, зупинення чи обмеження важливого джерела надходження нафти та/або нафтопродуктів, різкі коливання цін на нафту та/або нафтопродукти або інше істотне погіршення ситуації з постачанням нафти та/або нафтопродуктів;

2) для кожного рівня кризової ситуації:

а) система заходів реагування, у тому числі відповідні процедури обміну інформацією;

б) обов'язки операторів, суб'єктів ринку та відповідальних зберігачів щодо реалізації (продажу) обсягів нафти та нафтопродуктів відповідно до статті 19 цього Закону з урахуванням впливу на них кризової ситуації на ринку нафти та нафтопродуктів, у тому числі обов'язки щодо взаємодії з центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику в нафтогазовому та нафтогазопереробному комплексі;

в) завдання та повноваження центрального органу виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику в нафтогазовому та нафтогазопереробному комплексі, а також інших суб'єктів владних повноважень, уповноважених брати участь у подоланні кризової ситуації;

3) орган, особа або група осіб, відповідальних за управління кризовою ситуацією;

4) механізми співпраці з відповідальними органами інших держав, зокрема Договірних Сторін Договору про заснування Енергетичного Співтовариства, на випадок виникнення кризової ситуації;

5) перелік першочергових заходів, що підлягають обов'язковому виконанню, спрямованих на подолання негативних наслідків кризової ситуації на ринку нафти та нафтопродуктів.

5. У разі виникнення кризової ситуації на ринку нафти та нафтопродуктів Кабінет Міністрів України з метою початку швидкого, ефективного та прозорого використання мінімальних запасів нафти та нафтопродуктів вживає заходів, необхідних для забезпечення кінцевих споживачів нафтопродуктами, з дотриманням обмежень на постачання та використання нафти та нафтопродуктів протягом періоду кризової ситуації та забезпеченням єдиного підходу до всіх суб'єктів ринку.

6. Для мінімізації наслідків кризової ситуації на ринку нафти та нафтопродуктів Кабінет Міністрів України може прийняти рішення про обмеження обсягів споживання споживачами нафти та нафтопродуктів до закінчення кризової ситуації на ринку нафти та нафтопродуктів у межах граничного розміру, що затверджується Кабінетом Міністрів України. Такі обмеження не застосовуються до об'єктів державної власності, що мають стратегічне значення для економіки і національної безпеки держави, відповідно до переліку, затвердженого Кабінетом Міністрів України.

7. Кабінет Міністрів України приймає рішення щодо кризової ситуації на ринку нафти та нафтопродуктів у разі виникнення умов, визначених частиною третьою цієї статті, за поданням центрального органу виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику в нафтогазовому та нафтогазопереробному комплексі. Кабінет Міністрів України за поданням центрального органу виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику в нафтогазовому та нафтогазопереробному комплексі, приймає рішення про розкриття, реалізацію та поновлення мінімальних запасів нафти та нафтопродуктів. Центральний орган виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику в нафтогазовому та нафтогазопереробному комплексі, негайно інформує Секретаріат Енергетичного Співтовариства про прийняте рішення.

8. Про прийняте Кабінетом Міністрів України рішення про розкриття, реалізацію та поновлення мінімальних запасів нафти та нафтопродуктів невідкладно інформуються учасники електронної системи репортингу.

9. У разі припинення дії умов, визначених частиною третьою цієї статті, та поновлення суб'єктами ринку мінімальних запасів нафти та нафтопродуктів до нормативного рівня адміністратор електронної системи репортингу вносить

відповідне подання до центрального органу виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику в нафтогазовому та нафтогазопереробному комплексі. Центральний орган виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику в нафтогазовому та нафтогазопереробному комплексі, інформує про це Кабінет Міністрів України та Секретаріат Енергетичного Співтовариства.

10. Після прийняття рішення про розкриття, реалізацію та поновлення мінімальних запасів нафти та нафтопродуктів рішення щодо заборони експорту нафти та нафтопродуктів, які перебувають на території України, крім транзитних вантажів нафти та нафтопродуктів, що перевозяться через територію України, та обсягів нафти та нафтопродуктів, що зберігаються на території України нерезидентами в режимі митного складу, приймається Кабінетом Міністрів України. У разі прийняття такого рішення нафта та нафтопродукти використовуються лише для задоволення потреб внутрішнього ринку України.

Стаття 19. Розкриття та поновлення мінімальних запасів нафти та нафтопродуктів

1. Рішення про розкриття мінімальних запасів нафти та нафтопродуктів у разі виникнення кризової ситуації на ринку нафти та нафтопродуктів приймає Кабінет Міністрів України на підставі подання центрального органу виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику в нафтогазовому та нафтогазопереробному комплексі, та аргументованого висновку про необхідність реалізації (продажу) нафти та/або нафтопродуктів із складу мінімальних запасів нафти та нафтопродуктів для мінімізації негативного впливу кризової ситуації на ринок нафти та нафтопродуктів. Формування зазначеного висновку центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику в нафтогазовому та нафтогазопереробному комплексі, здійснюється за поданням адміністратора електронної системи репортингу та за результатами консультацій із суб'єктами ринку щодо реалізації (продажу) нафти та/або нафтопродуктів із складу мінімальних запасів нафти та нафтопродуктів в умовах кризової ситуації на ринку та умов поновлення таких запасів.

2. Мінімальні запаси нафти та нафтопродуктів підлягають поновленню після їх розкриття та подальшої реалізації (продажу) внаслідок настання кризової ситуації на ринку нафти та нафтопродуктів.

3. У рішенні Кабінету Міністрів України про розкриття мінімальних запасів нафти та нафтопродуктів зазначаються:

1) причина та мета розкриття мінімальних запасів нафти та нафтопродуктів;

2) номенклатура та обсяги мінімальних запасів нафти та нафтопродуктів, що підлягають розкриттю та реалізації (продажу);

3) строки розкриття мінімальних запасів нафти та нафтопродуктів;

4) умови поновлення реалізованих (проданих) обсягів мінімальних запасів нафти та нафтопродуктів згідно з відповідними номенклатурою, обсягами, якістю та строками;

5) строки введення в обіг мінімальних запасів нафтопродуктів, що зберігаються суб'єктами ринку у резервуарах, розташованих за межами митної території України;

6) можливість експорту нафти під час кризової ситуації;

7) інші умови розкриття мінімальних запасів нафти та нафтопродуктів.

4. У разі прийняття Кабінетом Міністрів України рішення про розкриття мінімальних запасів нафти та нафтопродуктів шляхом реалізації (продажу) відповідний суб'єкт ринку зобов'язаний здійснити реалізацію (продаж) зазначеної в рішенні номенклатури нафти та/або нафтопродуктів та/або надати відповідне розпорядження про реалізацію (продаж) мінімальних запасів нафти

та нафтопродуктів оператору за раніше укладеною таким суб'єктом ринку тікетс-угодою.

5. Розкриття мінімальних запасів нафти та нафтопродуктів здійснюється у спосіб та в строки, визначені у рішенні про таке розкриття, зокрема шляхом біржових торгів або через оптово-роздрібну мережу відповідного суб'єкта ринку.

6. У разі якщо певний обсяг нафти та/або нафтопродуктів із складу мінімальних запасів нафти та нафтопродуктів знищений внаслідок форс-мажорних обставин (обставин непереборної сили), що підтверджується виданим у встановленому порядку сертифікатом, такий обсяг нафти та/або нафтопродуктів із складу мінімальних запасів нафти та нафтопродуктів вважається створеним протягом одного року з дня його знищення. Протягом зазначеного строку рішення про розкриття такого обсягу нафти та/або нафтопродуктів із складу мінімальних запасів нафти та нафтопродуктів не приймається.

Розділ IV. ФІНАНСУВАННЯ СИСТЕМИ МІНІМАЛЬНИХ ЗАПАСІВ НАФТИ ТА НАФТОПРОДУКТІВ

Стаття 20. Фінансування системи мінімальних запасів нафти та нафтопродуктів

1. Джерелом фінансування витрат на створення, зберігання, використання, поновлення, заміну та реалізацію мінімальних запасів нафти та нафтопродуктів є власні кошти суб'єктів ринку.

2. Джерелом фінансування діяльності адміністратора електронної системи репортингу, а також створення та функціонування цілісної системи моніторингу ринку нафтопродуктів та електронної системи репортингу є:

1) кошти спеціального фонду Державного бюджету України;

2) кошти, що надходять від справляння плати за доступ до визначеного переліку інформаційних послуг, що надаються відповідно до порядку здійснення моніторингу якості і безпеки нафтопродуктів в Україні, затвердженого Кабінетом Міністрів України;

3) фінансові ресурси міжнародних фінансових інституцій, міжнародні гранти та благодійні внески організацій, а також кредитні ресурси та кошти інших джерел, не заборонених законодавством.

Розділ V. ПРИКІНЦЕВІ ТА ПЕРЕХІДНІ ПОЛОЖЕННЯ

1. Цей Закон набирає чинності з дня, наступного за днем його опублікування, та вводиться в дію через дванадцять місяців з дня набрання ним чинності, крім:

частини п'ятої статті 11, яка набирає чинності через шість місяців з дня припинення чи скасування воєнного стану, введеного Указом Президента України "Про введення воєнного стану в Україні" від 24 лютого 2022 року № 64/2022, затвердженим Законом України "Про затвердження Указу Президента України "Про введення воєнного стану в Україні" від 24 лютого 2022 року № 2102-IX, але не раніше дня введення в дію цього Закону;

підпунктів 4, 8-11 пункту 7 цього розділу, які набирають чинності та вводяться в дію з дня, наступного за днем опублікування цього Закону.

2. Зобов'язання щодо створення мінімальних запасів нафти із складу мінімальних запасів нафти та нафтопродуктів відповідно до вимог цього Закону виникають у суб'єктів ринку через шість місяців з дня припинення чи скасування воєнного стану, введеного Указом Президента України "Про введення воєнного стану в Україні" від 24 лютого 2022 року № 64/2022, затвердженим Законом України "Про затвердження Указу Президента України "Про введення воєнного стану в Україні" від 24 лютого 2022 року № 2102-IX, але не раніше дня введення в дію цього Закону.

3. Створення мінімальних запасів нафти та нафтопродуктів здійснюється поетапно, з досягненням упродовж восьми років обсягу, визначеного частинами першою та другою статті 8 цього Закону.

4. Частка мінімальних запасів нафти та нафтопродуктів, що мають створюватися суб'єктами ринку, обчислюється від введеного в обіг суб'єктами ринку обсягу нафти та/або нафтопродуктів за базовий рік, але не менше 250 тонн, та становить:

- 1) протягом першого року з дати виникнення таких зобов'язань - 3 відсотки;
- 2) протягом другого року з дати виникнення таких зобов'язань - 6 відсотків;
- 3) протягом третього року з дати виникнення таких зобов'язань - 9 відсотків;
- 4) протягом четвертого року з дати виникнення таких зобов'язань - 12 відсотків;
- 5) протягом п'ятого року з дати виникнення таких зобов'язань - 15 відсотків;
- 6) протягом шостого року з дати виникнення таких зобов'язань - 18 відсотків;
- 7) протягом сьомого року з дати виникнення таких зобов'язань - 21 відсоток;
- 8) протягом восьмого року з дати виникнення таких зобов'язань та кожного наступного року - 24 відсотки.

Вимоги щодо обсягу створюваних мінімальних запасів нафти та нафтопродуктів, визначені абзацом першим цього пункту, не поширюються на суб'єктів ринку, які є користувачами нафтогазоносних надр на підставі відповідного спеціального дозволу на користування нафтогазоносними надрами

відповідно до Закону України "Про нафту і газ" та здійснюють введення в обіг газу скрапленого українського виробництва.

5. Протягом дії воєнного стану в Україні, введеного Указом Президента України "Про введення воєнного стану в Україні" від 24 лютого 2022 року № 64/2022, затвердженим Законом України "Про затвердження Указу Президента України "Про введення воєнного стану в Україні" від 24 лютого 2022 року № 2102-IX, та шести місяців після його припинення або скасування, але не раніше дня введення в дію цього Закону, суб'єкти ринку мають право зберігати мінімальні запаси нафти та нафтопродуктів:

1) на акцизних складах (місцях роздрібної торгівлі нафтопродуктами);

2) на митних складах у режимі митного складу, за умови забезпечення відображення інформації про обсяги зберігання мінімальних запасів нафти та нафтопродуктів в електронній системі репортингу та підтвердження центральним органом виконавчої влади, що реалізує державну митну політику. Обсяг мінімальних запасів нафтопродуктів, що можуть зберігатися суб'єктами ринку на митних складах, не може перевищувати 50 відсотків загального обсягу мінімальних запасів нафти та нафтопродуктів, що мають створюватися суб'єктами ринку відповідно до вимог цього Закону.

6. Протягом дії воєнного стану, введеного Указом Президента України "Про введення воєнного стану в Україні" від 24 лютого 2022 року № 64/2022, затвердженим Законом України "Про затвердження Указу Президента України "Про введення воєнного стану в Україні" від 24 лютого 2022 року № 2102-IX, та шести місяців з дня його припинення чи скасування, але не раніше дня введення в дію цього Закону, зберігання мінімальних запасів нафти та нафтопродуктів може здійснюватися на вибір суб'єкта ринку будь-яким центральним об'єктом зберігання (у розумінні Директиви Ради 2009/119/ЄС) або суб'єктом господарювання держави - члена Європейського Союзу (далі - суб'єкт господарювання ЄС), який має у розпорядженні вільні резервуари, розташовані на територіях держав - членів Європейського Союзу, що межують з Україною, та країн Європейського Союзу, що межують з такими державами, які зобов'язалися підтримувати мінімальний рівень мінімальних запасів нафти та нафтопродуктів.

Таке зберігання можливе виключно за умови:

1) наявності укладеної адміністратором електронної системи репортингу з центральним об'єктом зберігання або суб'єктом господарювання ЄС угоди про обмін інформацією щодо обсягів зберігання в них мінімальних запасів нафти та нафтопродуктів України, наявності вільних резервуарів, строків можливого зберігання та інших відомостей, необхідних для виконання суб'єктами ринку зобов'язань із створення мінімальних запасів нафти та нафтопродуктів;

2) заборони передачі зобов'язань із зберігання мінімальних запасів нафти та нафтопродуктів будь-якому іншому суб'єкту господарювання ЄС;

3) зберігання суб'єктами ринку на територіях держав, зазначених в абзаці першому цього пункту, не більше 50 відсотків загального обсягу мінімальних запасів нафти та нафтопродуктів, які суб'єкти ринку зобов'язані створювати відповідно до вимог цього Закону.

При цьому в державах - членах Європейського Союзу, що межують з державами - членами Європейського Союзу, що межують з Україною, суб'єкти ринку мають право зберігати не більше 25 відсотків загального обсягу мінімальних запасів нафти та нафтопродуктів, що зобов'язані створювати такі суб'єкти відповідно до вимог цього Закону;

4) введення в обіг мінімальних запасів нафти та нафтопродуктів відповідно до вимог статті 19 цього Закону.

7. Внести зміни до таких законів України:

1) статтю 4 Закону України "Про заставу" (Відомості Верховної Ради України, 1992 р., № 47, ст. 642 із наступними змінами) доповнити частиною дев'ятою такого змісту:

"Предметом застави не можуть бути нафта та нафтопродукти із складу мінімальних запасів нафти та нафтопродуктів, крім випадків, визначених Законом України "Про мінімальні запаси нафти та нафтопродуктів";

2) у Законі України "Про державне регулювання виробництва і обігу спирту етилового, спиртових дистилятів, алкогольних напоїв, тютюнових виробів, рідин, що використовуються в електронних сигаретах, та пального" (Відомості Верховної Ради України, 1995 р., № 46, ст. 345 із наступними змінами):

статтю 1 доповнити абзацом такого змісту:

"Термін "електронна система репортигу" вживається в цьому Законі у значенні, наведеному в Законі України "Про мінімальні запаси нафти та нафтопродуктів";

частину шістнадцяту статті 3 викласти в такій редакції:

"Після видачі/анулювання ліцензії на право виробництва пального центральний орган виконавчої влади, що реалізує державну податкову політику, вносить відповідні відомості до Єдиного реєстру ліцензіатів та місць обігу пального та до електронної системи репортигу не пізніше наступного робочого дня з дня видачі/анулювання ліцензії";

частину сорок восьму статті 15 викласти в такій редакції:

"Після видачі/анулювання ліцензії на право оптової або роздрібної торгівлі паливом або на зберігання пального центральний орган виконавчої влади, що реалізує державну податкову політику, вносить відповідні відомості до Єдиного реєстру ліцензіатів та місць обігу пального та до електронної системи репортигу не пізніше наступного робочого дня з дня видачі/анулювання відповідної ліцензії";

3) статтю 8 Закону України "Про альтернативні види палива" (Відомості Верховної Ради України, 2000 р., № 12, ст. 94; 2009 р., № 40, ст. 577; 2016 р., № 51, ст. 834) доповнити частиною одинадцятою такого змісту:

"Введення в обіг біопалива здійснюється після проведення оцінки відповідності у порядку, встановленому законодавством";

4) частину п'яту статті 9-1 Закону України "Про альтернативні джерела енергії" (Відомості Верховної Ради України, 2003 р., № 24, ст. 155; 2017 р., № 27-28, ст. 312; із змінами, внесеними Законом України від 30 червня 2023 року № 3220-IX) викласти в такій редакції:

"Зелений" тариф для приватних домогосподарств, генеруючі установки яких введені в експлуатацію з 1 січня 2024 року, встановлюється та діє за умови наявності у межах приватного домогосподарства будівлі (будівель) та споживання електричної енергії приватним домогосподарством";

5) частину другу статті 15 Закону України "Про захист прав споживачів" (Відомості Верховної Ради України, 2006 р., № 7, ст. 84; 2014 р., № 41-42, ст. 2024; 2019 р., № 28, ст. 116) доповнити абзацами четвертим - шостим такого змісту:

"Суб'єкти господарювання, що здійснюють роздрібну торгівлю нафтопродуктами, розміщують інформацію про:

позначення палива (найменування, марка, вид та вміст біокомпонентів) - на паливо-розподільчому обладнанні, куточку споживача, інформаційному стенді в прикасовій зоні, а також на інформаційних табло (за наявності технічної можливості), які встановлюються на в'їзді до автозаправної станції, автогазозаправної станції, автогазозаправного пункту;

позначення палива (найменування, марка, вид, октанове число, екологічний клас, вміст добавок (присадок) та біокомпонентів), копії документів про якість (паспортів якості) палива та копії декларацій про відповідність - біля оператора

або у місцях, доступних для споживача послуг автозаправної станції, автогазозаправної станції, автогазозаправного пункту";

6) пункт 1 частини першої статті 20 Закону України "Про Кабінет Міністрів України" (Відомості Верховної Ради України, 2014 р., № 13, ст. 222 із наступними змінами) доповнити абзацами двадцять четвертим і двадцять п'ятим такого змісту:

"приймає рішення щодо кризової ситуації на ринку нафти та нафтопродуктів у випадках, передбачених законом;

приймає рішення про розкриття мінімальних запасів нафти та нафтопродуктів";

7) статтю 55 Закону України "Про виконавче провадження" (Відомості Верховної Ради України, 2016 р., № 30, ст. 542; 2019 р., № 46, ст. 299) доповнити частиною другою такого змісту:

"2. Не допускається звернення стягнення на нафту та нафтопродукти із складу мінімальних запасів нафти та нафтопродуктів, на які поширюється дія Закону України "Про мінімальні запаси нафти та нафтопродуктів";

8) у Законі України "Про ринок електричної енергії" (Відомості Верховної Ради України, 2017 р., № 27-28, ст. 312 із наступними змінами):

у пункті 3-2 частини першої статті 1 слова "професійною та/або господарською діяльністю" замінити словами "його основною господарською або професійною діяльністю";

абзаци восьмий та дев'ятий частини четвертої статті 71 викласти в такій редакції:

"Договір купівлі-продажу електричної енергії за "зеленим" тарифом повинен передбачати зобов'язання суб'єкта господарювання щодо будівництва та введення в експлуатацію об'єкта електроенергетики або черги будівництва електричної станції (пускового комплексу) протягом двох років з дня укладення договору - для об'єкта, що виробляє електричну енергію з енергії сонячного випромінювання, та до 31 грудня 2023 року - для об'єкта, що виробляє електричну енергію з інших видів альтернативних джерел енергії.

У разі якщо об'єкт електроенергетики або черга будівництва електричної станції (пусковий комплекс), щодо якого укладено договір купівлі-продажу електричної енергії за "зеленим" тарифом, не введено в експлуатацію протягом двох років з дня укладення зазначеного договору - для об'єкта, що виробляє електричну енергію з енергії сонячного випромінювання, та до 31 грудня 2023 року - для об'єкта, що виробляє електричну енергію з інших видів альтернативних джерел енергії, такий договір припиняється";

абзаци другий і третій пункту 5-1 частини четвертої статті 77 викласти в такій редакції:

"а) за порушення встановлених обмежень щодо використання інсайдерської інформації;

б) за маніпулювання та/або спробу маніпулювання на оптовому енергетичному ринку";

абзац четвертий пункту 13 розділу XVII "Прикінцеві та перехідні положення" викласти в такій редакції:

"упродовж шести років з 1 січня 2019 року такий електропостачальник, який отримав ліцензію на провадження господарської діяльності з постачання електричної енергії, виконує функції постачальника універсальних послуг на закріпленій території, яка визначається як область, міста Київ та Севастополь, Автономна Республіка Крим, на якій до відокремлення провадив свою діяльність з передачі електричної енергії місцевими (локальними)

електричними мережами та постачання електричної енергії за регульованим тарифом вертикально інтегрований суб'єкт господарювання";

9) у пункті 1 розділу "Прикінцеві та перехідні положення" Закону України "Про заходи, спрямовані на погашення заборгованості, що утворилася на оптовому ринку електричної енергії" (Відомості Верховної Ради України, 2020 р., № 47, ст. 407; із змінами, внесеними Законом України від 15 квітня 2021 року № 1396-IX) цифри "2024" замінити цифрами "2026";

10) в абзаці першому частини третьої статті 4 Закону України "Про заходи, спрямовані на подолання кризових явищ та забезпечення фінансової стабільності на ринку природного газу" (Відомості Верховної Ради України, 2021 р., № 48, ст. 387; із змінами, внесеними законами України від 16 грудня 2021 року № 1974-IX, від 29 липня 2022 року № 2479-IX, від 13 грудня 2022 року № 2850-IX) слова та цифри "Законом України "Про Державний бюджет України на 2021 рік" та/або Законом України "Про Державний бюджет України на 2022 рік", та/або Законом України "Про Державний бюджет України на 2023 рік" замінити словами та цифрами "Законом України "Про Державний бюджет України на 2024 рік";

11) у статті 3 Закону України "Про особливості регулювання відносин на ринку природного газу та у сфері теплопостачання під час дії воєнного стану та подальшого відновлення їх функціонування" від 29 липня 2022 року № 2479-IX; із змінами, внесеними Законом України від 13 грудня 2022 року № 2850-IX:

у частині першій слова та цифри "Законом України "Про Державний бюджет України на 2022 рік" та/або Законом України "Про Державний бюджет України на 2023 рік" замінити словами та цифрами "Законом України "Про Державний бюджет України на 2024 рік";

у частині другій слова та цифри "з метою подальшої закупівлі зазначеними суб'єктами природного газу для забезпечення потреб опалювального сезону 2022/2023 років" замінити словами та цифрами "з метою подальшої закупівлі протягом 2024 року зазначеними суб'єктами природного газу для забезпечення потреб опалювального сезону".

8. Кабінету Міністрів України протягом 12 місяців з дня набрання чинності цим Законом:

прийняти нормативно-правові акти, необхідні для реалізації цього Закону;

привести свої нормативно-правові акти у відповідність із цим Законом;

забезпечити приведення міністерствами та іншими центральними органами виконавчої влади їх нормативно-правових актів у відповідність із цим Законом.

Президент України

В. ЗЕЛЕНСЬКИЙ

м. Київ

21 листопада 2023 року

№ 3484-IX